

Kotona teetetyn työn kustannukset voi osittain vähentää verosta. Vähennys myönnetään sinä vuonna, jona palkka, palkan sivukulut tai työkorvaus on maksettu. Työkorvaukseksi sanotaan yritykselle tai yrittäjänä toimivalle yksityiselle henkilölle sekä esimerkiksi yleishyödylliselle yhteisölle työstä maksettua muuta palkkiota kuin palkkaa.

KUKA VÄHENNYKSEN SAA

Kotitalousvähennyksen saa henkilö, joka maksaa asunnossaan tehdystä tavanomaisesta kotitalous-, hoiva- ja hoitotyöstä tai asuntonsa kunnossapidosta taikka perusparannuksesta palkkaa tai työkorvausta. Vuodesta 2005 alkaen vähennyksen saa myös työstä, joka on tehty omien, puolison tai edesmenneen puolison vanhempien, ottovanhempien, kasvattivanhempien tai näiden suoraan ylenevässä polvessa olevien sukulaisten käyttämässä asunnossa. Vähennysoikeus koskee myös edellä mainittujen sukulaisten puolisoiden käyttämässä asunnossa tehtyä työtä.

Vähennystä ei myönnetä yhteisölle tai yritykselle. Vähennystä ei siten myönnetä esimerkiksi asunto-osakeyhtiölle. Sen sijaan osakas tai hänen vuokralaisensa saa vähennyksen käyttämässään asunnossa tehdyistä korjaustöistä, jotka asunto-osakeyhtiölain tai yhtiöjärjestyksen mukaan ovat osakkaan vastuulla.

KOTITALOUSVÄHENNYKS PUOLISOILLE

Puolisoista täyden vähennyksen voi saada kumpikin erikseen. Vähennys jaetaan puolisoille siten kuin he ovat sitä ennen verotuksen päättymistä vaatineet. Jos vähennystä tai osaa siitä ei voi vähentää sitä vaatineen puolison veroista, loppuosa vähennetään toisen puolison veroista.

VÄHENNYKSEEN OIKEUTTAVAT KUSTANNUKSET

Vähentää saa 60 % arvonalisäverollisesta työkorvauksesta, jos työ on ostettu ennakkoperintärekisteriin merkityltä veronalaista toimintaa harjoittavalta yrittäjältä tai yritykseltä.

Yleishyödylliselle yhteisölle esim. urheilu- ja nuorisoseuralle tavanomaisesta kotitaloustyöstä tai hoiva- ja hoitotyöstä maksetusta työkorvauksesta saa myös vähentää 60 %.

Jos kotitalous on palkannut henkilön työsuhteeseen, vähentää saa 30 % palkasta ja palkkaan liittyvät työnantajan sivukulut.

Palkansaajan osuus työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksusta ei oikeuta vähennykseen. Laskuun sisältyvistä tavaroista ja matkakuluista ei myöskään saa vähennystä. Vähennystä ei saa myöskään työhön käytetyn koneen osuudesta.

VÄHENNYKSEN ENIMMÄISMÄÄRÄ

Vähennyksen enimmäismäärä vuonna 2006 on tavanomaisesta kotitalous-, hoiva- ja hoitotyöstä 2 300 euroa henkilöä kohden. Asunnon ja vapaa-ajan asunnon kunnossapito- ja perusparannustöistä vähennyksen enimmäismäärä on edelleen 1 150 euronä. Jos samalla verovelvollisella on kummankin tyyppisiä kustannuksia, vähennyksen enimmäismäärä on 2 300 euroa. Tähän 2 300 euroon saa sisältyä asunnon kunnossapito- ja perusparannustöiden perusteella myönnettävää vähennystä enintään 1 150 euroa. Vähennyksen omavastuu on 100 euroa. Vähennys on henkilökohtainen.

Täyteen vähennykseen oikeuttavat kustannukset asunnon perusparannus- ja kunnossapitotyöstä

Täyteen vähennykseen oikeuttavat noin 2 083 euron suuruiset asunnon kunnossapito- tai perusparannustyön kustannukset, jos työn tekee ennakkoperintärekisteriin merkitty yritys tai yrittäjä (2 083 x 60 % - 100 on noin 1 150 euroa).

Jos työn tekee palkattu henkilö ja palkan sivukulut ovat 22 %, täyden vähennyksen saa noin 2404 euron suuruisilla kustannuksilla (30 % x 2 404 + 22 % x 2 404 - 100 on noin 1 150 euroa).

Täyteen vähennykseen oikeuttavat tavanomaisen kotitalous-, hoiva- ja hoitotyön kustannukset

Tavanomaisesta kotitalous-, hoiva- ja hoitotyöstä saa täyden vähennyksen 4 000 euron suuruisilla kustannuksilla, jos työn tekee ennakkoperintärekisteriin merkitty yritys tai yrittäjä tai jos sen tekee yleishyödyllinen yhteisö (4 000 euroa x 60 % - 100 on 2 300 euroa).

Palkkaa maksettaessa, täyden vähennyksen saa noin 4 615 euron suuruisilla palkkakustannuksilla, jos palkan sivukulut ovat 22 % (30 % x 4 615 + 22 % x 4 615 - 100 = 2 300 euroa).

Esimerkki kummankin tyyppisestä työstä

Henkilö maksaa ennakkoperintärekisteriin merkitylle yritykselle työkorvausta remonttityöstä 2 000 euroa ja siivouksesta 2 000 euroa. Vähennyksen suuruus remonttityöstä on 1 100 euroa (= 60 % x 2 000 - 100). Lisäksi hän saa vähentää siivouksesta 1 200 euroa (= 60 % x 2 000). Yhteensä vähennysoikeus on 1 100 + 1 200 = 2 300 euroa.

MILLAINEN TYÖ OIKEUTTAA VÄHENNYKSEEN

Vähennykseen oikeuttaa verovelvollisen sekä edellä mainittujen sukulaisten kotona tai vapaa-ajan asunnossa tehty tavanomainen:

- kotitalous-,
- hoiva- ja hoitotyö sekä
- asunnon kunnossapito- tai perusparannustyö.

KOTITALOUSTYÖ

Vähennykseen oikeuttavaa kotitaloustyötä on kodin hoito kuten ruuanlaitto, siivous, pyykinpesu, siivitys, muu vaatteiden huolto, kaupassa käynti, pihan hoito, kuten nurmikon ja pensasaidan leikkaus, piha-alueen auraus sekä muu pihan puhtaana pito.

Vähennykseen oikeuttavaa kotitaloustyötä ei ole esimerkiksi suunnittelutyö tai huonekalujen verhoilu. Vähennykseen eivät oikeuta myöskään jätteiden kuljetus, likakaivon tyhjennys ja muuttopalvelut.

HOIVA- JA HOITOTYÖ

Tavanomaista hoiva- ja hoitotyötä on lasten, sairaiden, vammaisten ja vanhusten hoitaminen hoidettavan kotona. Työ voi olla esimerkiksi syöttämistä, pukemista, pesemistä sekä auttamista ulkoilussa ja muissa henkilökohtaisissa toimissa.

Vähennykseen oikeuttavaa hoiva- ja hoitotyötä ei ole arvonlisäverolain 34–36 §:ssä tarkoitettu valvottu terveyden- ja sairaanhoitopalvelu, esimerkiksi lääkärin, hierojan, fysioterapeutin tai sairaanhoitajan tekemä työ. Kampaajan tai parturin palvelut eivät myöskään oikeuta vähennykseen.

ASUNNON JA VAPAA-AJAN ASUNNON KUNNOSSAPITO- JA PERUSPARANNUSTYÖ

Vähennykseen oikeuttaa omassa, vanhempien, isovanhempien ja appivanhempien sekä näiden puolisoitten käytössä olevan asunnon ja vapaa-ajan asunnon kunnossapito- ja perusparannustyö. Vähennysoikeus ei koske sijoitusasuntoa, jossa verovelvollinen ei samanaikaisesti asu. Vuokralainen saa kotitalousvähennyksen vuokraamansa asunnon kunnossapitotyön perusteella. Perusparannus- ja kunnossapitotyötä on esimerkiksi keittiön, kylpyhuoneen ja muiden huoneiden sekä sauna- ja kellaritilojen remontti mukaan lukien sähkö- ja putkityöt. Myös rakennusten maalaus ja muu ulkukunnostus sekä pihan laatoitus oikeuttavat vähennykseen.

Vähennykseen oikeuttavaa asunnon kunnossapitotyötä ei ole kodin koneiden ja laitteiden asennus, korjaus- ja huoltotyö. Jos kodin koneiden asennus esimerkiksi keittiöremontin yhteydessä on osa suurta korjausurakkaa, se voidaan katsoa osaksi korjaustyötä.

Uudisrakentaminen, jota on myös mm. asunnon laajentaminen, ei oikeuta vähennykseen.

VÄHENNYSTÄ EI SAA

Vähennystä ei saa, jos työn suorittava yritys tai yrittäjä ei kuulu ennakkoperintärekisteriin eikä harjoita tuloverolain mukaista elinkeinotoimintaa. Ennakkoperintärekisteröinti ja arvonlisäverovelvollisuus ei riitä vähennyksen perusteeksi. Yleishyödylliselle yhteisölle tavanomaisesta kotitaloustyöstä tai hoiva- ja hoitotyöstä maksettu korvaus oikeuttaa vähennykseen, vaikka yhteisöä ei ole merkitty ennakkoperintärekisteriin eikä se harjoita veronalaista toimintaa.

Vähennystä ei saa, jos vähennykseen oikeutettu henkilö on saanut samaa työsuoritusta varten:

- omaishoidon tukea
- lasten kotihoidon tai yksityisen hoidon tukea (hoitorahaa, -lisää tai kunnallista korotusta)
- korjausavustusta valtion tai muun julkisyhteisön varoista
- työnantajalle maksettavaa työmarkkinatukea, työllistämistukea tai palkkatukea
- kunnan myöntämän sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelin
- matalapalkkatukea

Vähennystä ei saa, jos korvaus työstä maksetaan muulle kuin yksityiselle henkilölle tai yritykselle tai yleishyödylliselle yhteisölle. Esimerkiksi kunnalle kotihoidosta maksettu korvaus ei oikeuta vähennykseen.

VÄHENNYSOIKEUDEN SELVITTÄMINEN

Maksajan on selvítettävä, kuuluuko työn tekevä yritys tai yrittäjä ennakoperintärekisteriin. Rekisteröinti tarkistetaan verotoimistosta tai Internetistä osoitteesta www.ytj.fi. Rekisteröinti olisi hyvä tarkistaa jo ennen sopimuksen tekoa, jotta välttyttäisiin ikäviltä yllätyksiltä.

Vähennyksen saamiseksi maksajalla on oltava:

- työntekijän henkilö- ja osoitetiedot tai
- yrityksen Y -tunnus ja osoitetiedot
- työn tekemis- ja maksamisajankohdan osoittava lasku tai sen jäljennös

YRITYKSEN TAI YRITTÄJÄN ON HYVÄ:

- Eritellä laskulla työn, tavaroiden, matkakulujen ja koneiden osuus (vähäisiä tarvikkeita tai suureen kokonaisurakkaan sisältyvää vähäistä laiteasennusta tms. ei ole tarpeen eritellä)
- Laskea työn arvonlisäverollisesta määrästä näkyviin vähennykseen oikeuttava 60 %:n osuus
- Terveyden- ja sairaanhoitoon liittyvän työn yhteydessä selvittää tarvittaessa verotoimiston avustuksella arvonlisäverovelvollisuutensa jo ennen yhteydenottoa asiakkaaseen.

MISTÄ VEROSTA VÄHENNYS TEHDÄÄN

Verotoimisto tekee vähennyksen valtion tuloverosta. Jos vähennys ylittää valtion tuloveron määrän, ylittävä osa vähennetään kunnallisverosta, vakuutetun sairausvakuutusmaksusta ja kirkollisverosta näiden verojen suhteessa.

VÄHENNYKSEN VAATIMINEN

Vuodesta 2006 alkaen luonnolliset henkilöt saavat esitäytetyn veroilmoituksen. Kotitalousvähennystä vaaditaan esitäytetyllä veroilmoituksella. Esitäytetyn veroilmoituksen mukana lähetettävässä täyttöohjeessa on liitteenä 14 lomake, jolla vähennystä vaaditaan. Tositteita ei liitetä palautettavaan veroilmoitukseen vaan kotitalouden on säilytettävä ne ja esitettävä verotoimistolle ainoastaan pyydettäessä.

ENNAKKOPERINTÄ

Kotitalousvähennys otetaan huomioon jo ennakoperinnässä, jos asiakas sitä vaatii. Tositteet kuuluista tai muu selvitys (esimerkiksi hoitosopimus) vähennyksen perusteista on esitettävä vain sitä erikseen pyydettäessä.

VIISI-ILMOITUS

Jos kotitalous on maksanut palkkaa työsuhteessa olevalle henkilölle, on työntekijälle maksetusta palkasta ja siitä toimitetusta ennakonpidätyksestä annettava vuosi-ilmoitus. Vuosi-ilmoitus tehdään heti työsuhteen päättyessä tai viimeistään palkanmaksuvuotta seuraavan vuoden tammikuussa maksajan kotikunnan verovirastolle. Ilmoittamisessa käytetään lomaketta VEROH 7801, jota saa verovirastoista ja verotoimistoista. Lomake löytyy myös Internetistä osoitteesta vero.fi/julkaisut ja lomakkeet/lomakkeet/vuosi-ilmoituslomakkeet.

Jos suoritus on maksettu ennakoperintärekisteriin merkitylle yrittäjälle tai yritykselle taikka yleishyödylliselle yhteisölle, vuosi-ilmoitusta ei tarvitse antaa.

KOTITALOUDET JA ENNAKONPIDÄTYS

Jos kotitalouden maksamat palkat ovat vuodessa enintään 1500 euroa, ei kotitalouden tarvitse

toimittaa ennakonpidätystä eikä maksaa työnantajan sosiaaliturvamaksua. Tästä ja muista kotitalouksien palkan maksuun liittyvistä asioista kerrotaan tarkemmin Verohallinnon Internet-sivuilla, osoitteessa www.vero.fi/vero-ohjeet.

Kohdasta Työnantajavelvoitteet löytyvät mm.:

- *Kotitaloustyönantajan maksut ja ennakonpidätys vuonna 2006*
- *Satunnaisen työnantajan maksu- ja ilmoitusohje*

- *Kotitalous työnantajana*
- *Pienrakennuttaja työnantajana*

Sitä vastoin eläke- ja tapaturmavakuutuksesta saa tietoa eläkevakuutus- ja tapaturmavakuutusyhtiöistä.